

Verwarrende regels voor afvaltransport

Groen, oranje of rood?

Eén op de vijf grensoverschrijdende afvaltransporten binnen de Europese Unie is niet volledig legaal. Dit blijkt volgens de Europese Commissie uit een inspectieronde. EVO meent dat onduidelijke regels en verschillende interpretaties van handhavers debet zijn aan het probleem.

De groene, de oranje of toch de rode? Bedrijven die afvalstoffen naar het buitenland vervoeren, moeten aangeven of hun lading op de groene, oranje of rode lijst thuishoort. Op de groene lijst staan ongevaarlijke stoffen, zoals metaal-, textiel- en kunststofafval. Op de oranje lijst staat elektronisch afval, zoals beeldschermen en toetsenborden, waarvoor strengere regels gelden. Op de rode lijst staan gevaarlijke afvalstoffen die alleen de grens mogen passeren als een strenge procedure is gevolgd. Samen gesteld afval, bijvoorbeeld een houten kast met koperen knoppen aan de deurtjes, is afval voor de rode lijst; althans, het moet dezelfde procedure volgen. De indeling komt voort uit de Europese wetgeving voor grensoverschrijdende afvaltransporten Evoa.

Daniëlle Gevers Deynoot, beleidsadviseur bij EVO, erkent dat regels noodzakelijk zijn om grensoverschrijdende afvaltransporten goed te laten verlopen, maar vindt dat de EVO-wetgeving in de praktijk te veel problemen veroorzaakt. 'Met afvalstoffen moet je zorgvuldig omgaan, maar deze regels laten te veel onduidelijkheid bestaan over de eisen waaraan een transport moet voldoen. Ik ben ervan overtuigd dat een groot deel van de illegale afvaltransporten die de Europese Commissie constateert, het gevolg is van onbewust incorrect handelen van ondernemers.'

Afwijkingen

Gevers Deynoot lepelt de voorbeelden met gemak op. 'Bij afvalstoffen op de groene lijst hoort een zogenoemde bijlage-VII-document. Hierop staan gegevens over de afvalstof: wat is het en waar is het voor nodig? Helaas komt het wel eens voor dat zo'n papiertje achterblijft op het schip waardoor het transport bij een controle als illegaal wordt bestempeld. Ook kan het gebeuren dat ergens per ongeluk een handtekening ontbreekt. Het transport krijgt dan direct het predikaat sluikhandel.'

Een bijkomend probleem voor bedrijven is dat ze vaak niet weten wat ze kunnen verwachten van de handhavers. De EVO-beleidsadviseur:

'Binnen Europa zitten de handhavers niet op één lijn. EVO heeft hiernaar onderzoek laten doen in Nederland, België en Duitsland door Eurinspect, de organisatie voor effectief en efficiënt toezicht in Europa. Gebleken is dat de interpretatie van de regels nogal varieert.'

Ter illustratie: een verlader wil een container met houten pallets vervoeren en geeft aan dat het om een afvalstof van de groene lijst gaat. De tussenblokjes van de pallets zijn echter van spaanplaat en ze zijn gecoat of gelijmd. Daardoor is drie à vier procent van de lading eigenlijk geen hout. Moet de inspecteur nu akkoord gaan of niet? Een duidelijk toegestaan percentage voor afwijkingen is nooit vastgesteld. In het ene land noemt de handhaver de lading daarom een samengestelde afvalstof die thuishoort op de rode lijst, in het andere land is er niets aan de hand.

Handelsbelangen

De Europese Commissie heeft anderhalf jaar geleden al toegestaan dat er een lijst komt met samengestelde afvalstoffen, maar individuele lidstaten weigeren in te stemmen met aangedragen samenstellingen. 'Hier spelen handelsbelangen mee', aldus Gevers Deynoot.

Voor een aantal problemen is gemakkelijk een oplossing te vinden. Zo moeten de papieren formulieren die gemakkelijk kwijt kunnen raken, worden vervangen door digitale formulieren, meent Gevers Deynoot.

Ook de handhavingproblemen zijn uit de wereld te helpen. 'De controle moet worden uitgevoerd door een Europese instantie die er maar één interpretatie van de regels op nahoudt'. Gelukkig gaan er in Europa steeds meer stemmen op voor zo'n Europese instantie. 'Stavros Dimas, de Eurocommissaris van milieu, heeft al gezegd dat te willen bekijken.'

Ondertussen maakt de Europese Unie zich vooral druk om elektronisch afval. Volgens de Europese richtlijn Waste electric and electronic equipment zijn producenten van elektronica verantwoordelijk voor de inzameling van elektronische apparatuur. De richtlijn wordt momenteel herzien en 'Brussel' wil de EU-lidstaten verplichten om tweemaal zoveel in te zamelen als nu het geval is. Gevers Deynoot: 'Maar als producenten hun spullen terug moeten halen uit een ander land, krijgen ze met heel veel extra administratieve lasten te maken. Dit voorstel is gewoon onrealistisch.'

GOVERT BUIJZE